

1) CO2 heffing zorgt voor verlies banen want industriële bedrijven gaan dan naar het buitenland

Werkgevers zeggen altijd dat zij teveel belasting moeten betalen. Dat Nederland te duur voor ze wordt.. Feit is dat de grote bedrijven de laatste decennia minder belasting zijn gaan betalen en de werkenden veel meer. Diezelfde bedrijven hebben net zo hard banen laten verdwijnen door reorganisaties, vaak alleen om nog meer winst te kunnen maken.

Bedrijven reageren hetzelfde als het gaat om de invoering van een CO2 belasting. Diverse landen in Europa hebben al vormen van CO-2 belasting en dat wordt alleen maar meer, ze hebben allemaal het akkoord van Parijs getekend. In verhuizen ligt dus ook de oplossing niet. We zijn voor een vorm van CO2-heffing waarbij een deel daarvan terug gaat naar de bedrijven die goed bezig zijn met duurzame oplossingen voor hun uitstoot. Bovendien zijn er meer zaken die het vestigingsklimaat beïnvloeden: opleiding personeel en infrastructuur van een land bijvoorbeeld. Een verlaging van de dividendbelasting wist Unilever ook niet te verleiden tot verhuizing de 50 mensen van haar hoofdkantoor naar Nederland.

2) Als wij in Nederland voorop lopen, verdwijnen er banen naar het buitenland. En zolang Amerika, China, Rusland niet willen veranderen, is er geen impact met ons kleine landje.

Als alleen Nederland wat doet en de rest van de wereld niet dan schiet het inderdaad niet op. Maar alle landen zijn er mee bezig. Bijna alle landen hebben klimaatafspraken van Parijs getekend en nemen maatregelen. Nederland loopt nu achter, zelfs bij haar eigen gestelde doelen als gaat om de daling van CO2-uitstoot en hernieuwbare energie. We willen een eerlijke omschakeling met echte groene banen. Banen met goede arbeidsvoorwaarden en arbeidsomstandigheden. Als we bang zijn daarin voorop te lopen kunnen we onze hele agenda voor beter werk en inkomen op de buik schrijven. Kiezen vóór hernieuwbare energie en tegen fossiele energie is een keuze voor de toekomst. Bovendien, als we niks doen moeten we zelfs meer geld uitgeven om de gevolgen van klimaatverandering tegen te gaan.

Zelfs in Amerika van Trump zijn steeds meer Staten en steden zelf aan de slag omdat ze er weten dat het nodig is. Rusland kiest ervoor om gas te leveren aan de achterblijvende landen. De Verenigde Arabische Emiraten bouwen een nieuwe stad met huizen met zonnepanelen en zelfrijdende auto's.

<https://www.fluxenergie.nl/elf-eu-landen-haalden-energie-doel-2020-al-nederland-loopt-meest/?gdpr=accept>

<https://www.businessinsider.nl/verenigde-arabische-emiraten-bouwen-stad-van-e285-miljoen-met-zelfrijdende-autos-en-villas-op-zonne-energie/>

3) Wij kunnen de opwarming nauwelijks beïnvloeden met onze vergroening. Het kost 100 miljard voor een verschil van 0,000007 graden.

Meer dan 170 landen ondertekenden het klimaatakkoord. De Nederlandse bijdrage in het tegengaan van de stijging van 2 graden is inderdaad 0,000007 graden. Wij hebben als rijk land de middelen om de energietransitie vorm te geven en op termijn levert het ook geld op. Je zou ook kunnen zeggen: het Nederlandse leger stelt in vergelijking met andere landen ook niet veel voor, toch pleit niemand ervoor om het dan maar af te schaffen.

4) Waarom zou je als FNV voorop willen lopen in deze discussie, wat hebben de leden daaraan?

We doen actief mee omdat het klimaat onze leden direct aangaat als werkenden en burgers: zowel wat betreft werk, als inkomen. Leden worden geconfronteerd met werk dat verandert, verdwijnt of nieuw werk dat erbij komt. De regering, werkgevers, maar ook milieugroepen gaan er te gemakkelijk vanuit dat mensen die hun baan verliezen vanzelf een goede baan in een andere sector vinden. Het gaat om de sociale agenda bij de energietransitie: fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden, veilige en gezonde arbeidsomstandigheden en moderne arbeidsverhoudingen (sociale innovatie). Daarom willen we een vakbondspositie in de nieuwe sectoren –bijvoorbeeld windenergie- en middelen om mensen om- en bij te scholen. Voor mensen die niet omgeschoold kunnen worden is compensatie van inkomensverlies noodzakelijk. Er is een 'kolenfonds' toegezegd –dat zijn naam ontleend aan mensen die in kolengestookte centrales werken die dicht moeten- na lange druk van onze kant. Ook mensen die in het kolenvervoer en de kolenopslag werken, zouden hier ene beroep op moeten kunnen doen. Dat kolenfonds moet nog wél worden gevuld.

We willen een eerlijke verdeling, geen energiearmoede en recht op toegang tot betaalbare energie. Klimaat en energietransitie is niet alleen van overheid en bedrijven. Wij hebben daar als (werkende) burgers ook wat over te zeggen!

5) Waarom moet de FNV een mening hebben over het klimaat? Als we maar zorgen dat mensen straks weer goede banen krijgen. De vakbond is er voor een goede cao en een goed pensioen.

De FNV staat voor solidariteit. Lokaal, regionaal, nationaal en internationaal. We strijden voor echte groene banen, voor meer sociale gelijkheid, het recht op toegang tot betaalbare energie en tegen armoede. Het zijn de armste landen die de zwaarste gevolgen van de klimaatverandering ondervinden. Er is een ongelijke verdeling van lusten en lasten. Ook in Nederland. Wie betaalt de energietransitie en wie profiteert? Een klein aantal grote ondernemingen veroorzaakt de grootste milieuschade. Het belang van burgers moet boven dat van bedrijven gaan, vindt de FNV. En bedrijven die goed bezig zijn moeten geld kunnen krijgen uit de CO2-belastingpot. Onze visie op hoe we omgaan met de gevolgen van klimaatverandering hangt nauw samen met onze sociale agenda, met onze visie op de maatschappij, op eerlijke verdeling.

6) Waarom samen met milieuorganisaties door Amsterdam lopen?

De mars wordt gesteund door milieuorganisaties zoals Milieudefensie, en ook door sociale organisaties zoals de Woonbond, Oxfam Novib en de FNV dus. We trekken samen op voor een eerlijke verdeling van de lasten, goede ondersteuning voor mensen die hun baan verliezen en betrokkenheid van burgers. Het klimaat is niet alleen van milieuorganisaties maar van ons allemaal. Allemaal hebben we baat bij schone lucht, een eerlijke verdeling van de kosten en echte groene banen. De overgang van milieubelastende energiebronnen, zoals kolen, olie en gas naar wind-, zonne-energie en waterstofproductie zal banen kosten. In de bouw, installatie en wind op zee ontstaat juiste weer veel nieuwe werkgelegenheid. Door werknemers tijdig de overstap te laten maken naar echte groene nieuwe banen, creëren we duurzame werkgelegenheid in een duurzame economie. Bovendien heeft iedereen recht op een comfortabel, duurzamer huis en een lage energierekening.

7) Als de vervuiler betaalt, komt de rekening zeker bij de consument terecht?

Het ligt voor de hand dat grote bedrijven die veel invloed hebben op de markt kostenverhogingen gaan doorberekenen aan consumenten. Wij pleiten ervoor dat ze een deel van de winst hiervoor gebruiken. Tegelijk willen we dat ze geprikkeld worden daadwerkelijk te vergroenen. De CO₂-belasting die ze ons inziens zouden moeten betalen zou deels naar ze kunnen terugvloeien als ze met groene oplossingen komen, maar zou ook deels naar de burgers moeten, als compensatie. Het is een systeem dat met veel succes in bijvoorbeeld Canada werkt. Zo worden lage- en middeninkomens ontzien, zeker als ze ook weinig energie gebruiken omdat ze niet anders kunnen betalen. Of omdat ze zelf maatregelen nemen om zuiniger met energie om te gaan door bijvoorbeeld isoleren of zonnepanelen.

8) De temperatuur op aarde warmt elke paar honderd jaar iets op maar daalt ook weer. De CO₂ uitstoot was een paar honderd jaar geleden hoger dan nu...en ook nu is onze aarde toch nog niet vergaan?

Er is nog steeds een groep mensen die zich buiten de wetenschappelijk discussie over klimaat plaatsen. Ze hebben gehoord over losse feiten, zoals de invloed van zonnevlekken en straling uit de ruimte, of met algemene waarheden als dat er altijd klimaatverandering is geweest.

De FNV gaat, samen met de internationale vakbeweging, uit van de conclusies van het IPCC dat de aarde op dit moment opwarmt. Dit, door een economie die al 150 jaar is gebaseerd op de verbranding van fossiele brandstoffen. Het wetenschappelijk onderzoek van het IPCC bevestigt de rol van de fossiele economie in de huidige opwarming van de aarde. Die is groter dan alle andere invloeden.

Deze conclusies geven nog niet direct een antwoord op wat het beste beleid is om klimaatverandering tegen te gaan. De FNV wil dat haar leden goed werk en een zeker inkomen hebben. Daarom willen we bijvoorbeeld een eerlijke verdeling van de kosten. De miljonairs en de grote bedrijven vervuilen meer dan gepensioneerden met alleen een AOW en de vele werkende armen die Nederland nu heeft. Als vakbeweging komen we op voor goede afspraken over scholing en goede groene banen, geregeld in een CAO. We zijn tegen de toename van flexwerk in de groene economie.

De aarde leefbaar houden voor de grote meerderheid van de werkende bevolking, voor onze kinderen en kleinkinderen beïnvloeden we alleen als we ons nu bemoeien met een eerlijk en sociaal klimaatbeleid.